

מסורת הש"ס

(א) לקמן די.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ולקמא וכו' ומ"ע הדריה בן הא: (ב) ד"ה מי וכו' וכו' וזו כפקידה: (ג) תוס' אמרין לקמן. י"ב בדף כ"ח: (ד) ד"ה ר"מ וכו' נכסות. י"ב דף ו ע"ל: (ה) בא"ח מעטלה ענשה וקדושים למפרע ויטו לענין שמקולקלת כ"ל: (ו) בא"ח הרואה כהן חוששת משום:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ר"מ היא בו ונראה לפ"ש ר"מ היא ע"י כ"ש רפ"ב דעלה:

מוסף רש"י

בשני עדים. שני מיליני לקמן (בריות 1:). אחד לו ואחד לה. לקמן לאמר משמש (לקמן די).

תוס' הרא"ש

וברייתא דברי הכל. כלומר אף ר' דוסא מורה דישל בשעת וסחה מטמאה מעת לעת וכ"ש דהא אפי' בשעת וסחה מטמאה מעת לעת מ"י שפיטא דברייתא לא אחיא אלא כו' דוסא מוקמינא שום תראה שלא בשעת וסחה מטמאה מעת לעת מכלל דבשעת וסחה דיה שעתה. ולילישנא קמא ק"ל כרבנן כסתמא דמתני' ולילישנא בתראה ק"ל כו' דוסא. וסתמא דמתני' וכו' דוסא (וקמינא) ותיק לא פליגי דהא לקמן פסקי' כו' אליעזר דאמר ר' נשים דין שעתן: לחומרא מוקמינא וכו' ואת ומעיקרא אמאי לא אוקמינא לחומרא. וי"ל מקמי דשמיע ליה ניחא ליה לאוקמא לקולא ותהיה מתני' דברי הכל אבל השתדלשמיע ליה ברייתא דמחא נפשו חד מנייהו דברי הכל נ"ל ניחא ליה לאוקמינא לקולא (א) ומתני' דברי הכל וברייתא ביחודה: ר"מ מאיר היא דמחמיר בכתמים. פרשיי טפי מבראיא וקשה דרואה נמי אשכחן דמחמיר דרואה אפי' דמטמאה מעת לעת אינה מקולקלת למינה ורואה כהן מקולקלת כדאיתא לקמן בשמעתין. וי"ל וההיא ר' מאיר היא מדוקמינא ברוואה כהן מטמאה בועלה למפרע ויינו דוקא לר' מאיר כדאמרין לקמן פרק כל הדר. ומיהו קשה דלא הוה ליה למיירי דמחמיר בכתמים אלא ר"מ היא דתניא וכו' הלכך נראה לפרש דמחמיר בכתמים בעלמא טפי מדרבנן כדנתיבא כ"פ בא סימן הרואה כהן הרי זו מקולקלת וחוששת משום זוב דברי ר' מאיר וכתמים אומרים אין בכתמים משום זוב והתם נמי אמרין בנ"מ מאן חכמים ר' חנינא נמי אנטיגנוס ולהכי מיקל נמי הכא כדנתיבא כו' וכן משמע בירושלמי דערלה פרק התרומה דקאמר ר' מאיר מחמיר דברייתא ומיימי מהן דחוששת משום זוב: אין מכינסו לחורין ולסדקין הלכך לא הוי בדיקה. מכאן משמע דכל בדיקה נשים שצריך להכניס לחורין ולסדקין. ובענין אחר לא מיקרי בדיקה אלא קינוח וכן מוכח לקמן בסוף פירוקן גבי אשה מהו שתברוק עצמה כשיכיר וסת לחייב בעלה חסאה: השתא מעת לעת מבעטת. אפי' שפעה ולא בדיקה כרואי לא (מטמאה למפרע) מפקידה לפקידה שלא הפסיקה בבדיקות מיבעיא:

שמאי פרק ראשון נדה

ה.

עין משפט
נר מצוה

ב א מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה ג ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה ז:
בא ב מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה ה ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה ח:
בב ג מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה ט ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טו:
בב ד מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב ה מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב ו מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב ז מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב ח מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב ט מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב י מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב יא מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב יב מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב יג מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב יד מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב יה מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב יז מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב יח מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב יט מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:
בב כ מיי פ"ט מהלכות איסורי ביאה הלכה טז ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה טז:

ולקמא איפכא. כלדאוקמינא מעיקרא ומ"ט (א) הדרי זה הא שפיר מלי לאוקמי מתני' דברי הכל וברייתא רבנן: לקולא ולחומרא. מעיקרא אוקמינא לקולא דבשעת וסחה דברי הכל דיה שעתה ובשלא בשעת וסחה פליגי והשתא אוקמינא פלוגתא בשעת וסחה ואיכא דמחמיר ומטמאה לה למפרע ושלא בשעת וסחה ד"ה מטמאה למפרע:

קמינא שום טראה. כמו אמר מר: שום טראה כו'. אלמא דטעם דכתמה מטמאה למפרע משום דאשכחן זהו ראייה טמאה למפרע דהשתא לא הוה כתמה חמור מראייתה וש"מ דאשה דיט לא וסת הוא דפלוג רבנן בין כתמה לראייתה דין שעתן שאר נשים שאמרו חכמים דין שעתן כתמן בראייתן מני רבי חנינא בן אנטיגנוס היא דאמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי חנינא בן אנטיגנוס "כל הנשים כתמן טמא למפרע יונשים שאמרו חכמים דין שעתן כתמן בראייתן חוץ מתינוקות שלא הגיע זמנה לראות שאפילו סדינין שלה מלוכלכין בדם אין חוששין לה וכו' אית ליה לרבי חנינא כתם כלל והתניא כל הנשים כתמן טמא ונשים שאמרו חכמים דין שעתן כתמן טמא ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר נשים שאמרו חכמים דין שעתן אין להן כתם מאי לאו אין להן כתם כלל לא אין להן כתם למפרע אבל יש להן כתם מכאן ולהבא מכלל דתנא קמא סבר אפי' למפרע אין ר"מ היא דמחמיר גבי כתמים דתניא כל הנשים כתמן טמא למפרע ונשים שאמרו חכמים דין שעתן כתמן טמא דר"מ רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר נשים שאמרו חכמים דין שעתן כתמן בראייתן ותינוקות שהגיע זמנה לראות יש לה כתם יושל הגיע זמנה לראות יש לה כתם ואימתי הגיע זמנה לראות ימשהגיעו ימי הנעורים: והמשמשת בעדים כו': אמר רב יהודה אמר שמואל יעד שלפני תשמיש אינו מבעט בפקידה מ"ט אמר רב קטינא מתוך שמהומה לביתה וכו' מהומה לביתה מאי הוי מתוך שמהומה לביתה אינה מכנסת לחורין ולסדקין תנן המשמשת בעדים הרי זו כפקידה מאי לאו חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש לא אידי ואידי לאחר תשמיש ואחד לו ואחד לה כדתנן בדרבנן בנות ישראל משמשות בשני עדים אחד לו ואחד לה האי מאי אי אמרת בשלמא חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש איצטריך סד"א מתוך שמהומה לביתה לא בדיקה שפיר קמ"ל הרי זו כפקידה אלא אי אמרת אידי ואידי לאחר תשמיש פשיטא מהו דתימא שמוא תראה טפת דם בחדרל ותחפנה שכבת זרע קמ"ל ואיבעית אימא ישתי בדיקות אצרכו רבנן חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש וכו' קתני הרי זו כפקידה אלא אי והא המשמשת קתני תני ומשמשת: מבעטת על יד מעת לעת: השתא מעת לעת מבעטת מפקידה

וברייתא דברי הכל. לשלל בשעת וסחה מטמאה למפרע אכל לגמרי לא אחי כרבנן דלדיהו אפי' בשעת וסחה נמי וא"ת מעיקרא מאי סבר דאמר' איפכא ולא אמרי' לחומרא ויש לומר דמעיקרא צעי לאוקמי מתניין ככ"ע אכל כשהציא דברייתא לא מלי לאוקמי ככ"ע הדר ציה וקאמר לחומרא: ה"א שאר נשים שאמרו חכמים דין שעתן כתמן בראייתן. משמע שיש להחמיר ביש לה וסת טפי מד' נשים א"כ ר' דוסא דאמר ביש לה וסת דיה שעתה כל שכן דאית ליה ד' נשים וקשה דא"כ לקמן (דף 1:): דפסיק כרבי אליעזר ד' אמאי חשיב הך צהדייהו כיון דרבי דוסא סבר כותיה לא ה"ל למיטשז דה"ג אמרינן (א) לקמן וי"ל הא דביש לה וסת כתמה טמא למפרע לאו משום דמחמיר טפי מד' נשים אלא משום דגזור בשעת וסחה אטו שלא בשעת וסחה אפי' דבראייה לא גזרינן: ר"מ היא דמחמיר בכתמים. פירשי' דמחמיר בכתמים טפי מבראייה ואין נראה דא"כ מה לו להשי' להאריך ולומר דמחמיר בכתמים הוה ליה למימר ר"מ היא דתניא וכו' ולא יומר ותו דבסמוך (א) תניא הרואה כהן מקולקלת למיניה וברואה דס אינה מקולקלת למיניה אלמא שאר תנאים נמי אחמירו טפי בכתמים מבראייה ואפי' דהך צרייתא כר"מ דקתני מטמאה את צועלה למפרע וצפקר כל היד (לקמן דף 7 ט.) אמרינן דוקא לר"מ מטמאה צועלה למפרע מכל מקום הא דמקולקלת למיניה מיהו אחי ככ"ע וכן שיליה צא סימן (לקמן ג:) תניא הרואה כהן מטמאה ענשה (א) למפרע בקדשים והיינו לענין שמקולקלת למיניה כמו שאפרש שם צע"ה ונראה לפרש רבי מאיר היא דמחמיר בכתמים שהוא רגיל להחמיר בכתמים טפי מרבנן כדנתיב פרק צא סימן (שם ג:) הרואה כהן (א) חוששין משום זוב דברי ר"מ וחכמים אומרים אין בכתמים משום זוב ואמר' התם מחן חכמים ר' חנינא בן אנטיגנוס דמיקל יותר בכתמים דאמרין הכל וצכמה דוכתי מחמיר ר"מ כדאמרין לקמן (דף 7 ט.) אמרינן צע"ה לרביה וצפקר כל היד (לקמן דף 7 י.) אמרינן דקה צע"ה [שאיין] דזוק לה והניחה בקופסא ולמחר מצאה עליו דם ר"מ מטמאה וחכמים מטהרין ולכן קאמר הכא ר"מ דמחמיר בכתמים ואפי' דצ"ה האשה (לקמן דף 7 ט.) תניא השאילה חלוקה לכרית אינה תולה בצנכרית ר"מ אומר תולה בצנכרית אלמא מיקל טפי מרבנן מ"מ ברוב מקומות מחמיר: ב"ה הנשים בתמן טמא למפרע ונשים שאמרו כו'. לא זו אף זו קתני: תני ומשמשת. אף על פי שאמרו דיה שעתה: השרתא מעת לעת מבעטת.

פירוש השתא מעת לעת דפסעה ולא דקה שחית כי דקה ערצית ומנאה עמאה דדיקה של זהרים ללאחר תשמיש מיעטה ללא מטמאה מעת לעת כל שכן כשדקה שחית ולא פסעה כלום דממעטת ללא מטמאה משחית:

מסייע

השתא מעת לעת הוא דממעטת פקידה זו לעדים: מפקידה

מנזה עליה לשמש בעדים ואפי' שיש לה וסת הרי זו כפקידה הוה ללאחר תשמיש: והא משמשות קתני. דלאו לשון חובה הוא אלמא חדרא קתני ומשום הרי זו כפקידה נקט לה וה"ק ואשה המשמשת בעדים הרי זו כפקידה וקאמר נמי קאי דאי אצטרף לחודה ראשון למה הוזכר: פני ומשמשת. ותרמי מילי ניניהו וה"ק מנזה עליה לשמש בעדים והרי (א) כפקידה אצטרף וקמא לא נקט ליה אלא לאשמעינן דמנזה לצדוק קודם תשמיש: השתא מעת לעת. דלחמול דזמן ארוך הוא דממעטת פקידה זו לעדים:

בדיקה נשים שצריך להכניס לחורין ולסדקין. ובענין אחר לא מיקרי בדיקה אלא קינוח וכן מוכח לקמן בסוף פירוקן גבי אשה מהו שתברוק עצמה כשיכיר וסת לחייב בעלה חסאה: השתא מעת לעת מבעטת. אפי' שפעה ולא בדיקה כרואי לא (מטמאה למפרע) מפקידה לפקידה שלא הפסיקה בבדיקות מיבעיא:

(א) אינו מונח דלם קומי לקולא הנתיבא אחי כרבנן ואינו כסידרה והדרי ג"ע.